TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI
UNII EUROPEJSKIEJ

Opinie rzecznika generalnego Trybunału Deana Spielmanna w sprawach C-454/24 P | SRB/Dexia SA, C-529/24 P | Rada/Hypo Vorarlberg Bank AG, C-536/24 P | SRB/Hypo Vorarlberg Bank AG, C-537/24 P | SRB/Volkskreditbank SA, C-585/24 P | Rada/Volkskreditbank AG i C-705/24 P | SRB/BAWAG P.S.K.

Komunikat prasowy nr 121/26

Luksemburg, 8 września 2026 r.

Rzecznik generalny Dean Spielmann: decyzje w sprawie obliczenia składek ex ante za lata 2022 i 2023 na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są obarczone naruszeniami prawa

W następstwie kryzysu finansowego z 2008 r. Unia Europejska utworzyła unię bankową w celu wzmocnienia stabilności systemu finansowego. Jednym z jej głównych filarów jest jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Mechanism*, SRM) ustanowiony rozporządzeniem (UE) nr 806/2014[1]. Ma on umożliwić restrukturyzację i uporządkowaną likwidację instytucji kredytowych, które znajdują się w trudnej sytuacji, przy jednoczesnym złagodzeniu wpływu na stabilność finansową oraz ograniczeniu wykorzystania pieniędzy podatników. Za wdrażanie tego mechanizmu odpowiada Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (*Single Resolution Board*, SRB). Działania w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są finansowane w szczególności z jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*Single Resolution Fund*, SRF), zasilanego składkami ex ante wpłacanymi każdego roku przez uczestniczące instytucje kredytowe. Metodykę obliczania tych składek określa między innymi rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/81[2]. SRF miał być tworzony w toku wynoszącego osiem lat okresu początkowego, trwającego od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2023 r., pod koniec którego jego środki finansowe miały osiągnąć co najmniej 1 % kwoty depozytów gwarantowanych wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich (poziom docelowy). W toku tego okresu pobierane każdego roku składki nie mogły co do zasady przekroczyć 12,5 % poziomu docelowego.

W tym kontekście decyzjami z 11 kwietnia 2022 r.[3] oraz z 2 maja 2023 r.[4] SRB ustaliła składki ex ante należne za lata 2022 i 2023. Dotyczą one w szczególności, odpowiednio, instytucji kredytowych Dexia, Hypo Vorarlberg Bank i Volkskreditbank, a także BAWAG.

Sąd Unii Europejskiej, do którego te ostatnie wniosły skargi, stwierdził nieważność[5] decyzji SRB w zakresie, w jakim dotyczyły one tych instytucji.

SRB i Rada Unii Europejskiej zwróciły się następnie do Trybunału Sprawiedliwości o uchylenie orzeczeń Sądu.

W przedstawionych opiniach **rzecznik generalny Dean Spielmann zaproponował oddalić odwołania**.

W pierwszej kolejności rzecznik generalny przeanalizował argumenty uzasadniające przyznanie Radzie uprawnień wykonawczych, w związku z którymi przyjęto rozporządzenie wykonawcze 2015/81. Przypomniał w szczególności, że traktaty co do zasady **powierzają uprawnienia wykonawcze Komisji Europejskiej, a powierzenie ich Radzie stanowi wyjątek, który musi być należycie uzasadniony**[6]. Ten imperatywny wymóg szczegółowego uzasadnienia przyczynia się do zachowania równowagi instytucjonalnej w ramach przyznawania uprawnień, a do Trybunału należy zapewnienie, aby nie został on pozbawiony treści i celowości. Tymczasem rozporządzenie nr 806/2014 nie zawiera żadnego uzasadnienia przyznania Radzie uprawnień wykonawczych dotyczących określenia metodyki obliczania składek indywidualnych

w okresie początkowym. Zdaniem rzecznika generalnego różne argumenty odnoszące się między innymi do stabilności finansowej, suwerenności budżetowej państw członkowskich, specyfiki unii bankowej, a także składu Rady i jej roli w rozpatrywanej dziedzinie nie rekompensują całkowitego braku uzasadnienia w akcie zastrzegającym uprawnienia wykonawcze dla Rady, a mianowicie w rozporządzeniu nr 806/2014.

W drugiej kolejności rzecznik generalny uznał, że – w każdym razie – **w rozporządzeniu wykonawczym 2015/81 Rada wykroczyła poza granice przyznanych jej uprawnień wykonawczych**. Rozporządzenie nr 806/2014 przewiduje metodykę obliczania składek indywidualnych opartą wyraźnie na porównaniu zobowiązań netto każdej odnośnej instytucji z łącznymi zobowiązaniami netto wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich. Natomiast rozporządzenie wykonawcze wprowadza metodykę obliczania, zgodnie z którą w toku okresu początkowego rosnącą część składek oblicza się w ten właśnie sposób, zaś ich malejącą część oblicza się z uwzględnieniem danych od wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium każdego z uczestniczących z państw członkowskich, rozpatrywanych indywidualnie. Jego zdaniem wspomniana metodyka, która nie wynika z treści rozporządzenia nr 806/2014, nie ogranicza się do sprecyzowania zasad stosowania tego rozporządzenia, lecz zmienia jego treść normatywną.

W trzeciej kolejności rzecznik generalny stwierdził, że z brzmienia, genezy, kontekstu i celów rozporządzenia nr 806/2014 wynika, iż wymaga ono pogodzenia dwóch imperatywnych wymogów przewidzianych przez dwie normy tego rozporządzenia mające taką samą moc prawną[7]. Z jednej strony SRF musi osiągnąć swój poziom docelowy na koniec okresu początkowego. Z drugiej strony **składki roczne nie mogą przekroczyć pułapu wynoszącego 12,5 % prognozowanego każdego roku poziomu docelowego, który to pułap stanowi bezwzględną granicę**. Rzecznik generalny przyznał, że okoliczności, które wystąpiły od 2020 r., w szczególności pandemia Covid-19 oraz wojna w Ukrainie, z którą wiązały się pewne skutki gospodarcze, doprowadziły do gwałtownego i nieprzewidywalnego wzrostu depozytów gwarantowanych, przez co SRB stanęła de facto wobec niemożności osiągnięcia poziomu docelowego. Chociaż okoliczności te miały charakter wyjątkowy, nie upoważniały one jednak SRB do przekroczenia pułapu określonego przez rozporządzenie nr 806/2014.

Wreszcie, rzecznik generalny zaproponował **utrzymanie skutków decyzji SRB w mocy do czasu wejścia w życie nowych decyzji, zgodnych z prawem Unii**. Utrzymanie tych skutków w mocy nie powinno jednak przekroczyć 30 miesięcy od daty ogłoszenia mających zapaść wyroków Trybunału.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Przedstawienie stanu faktycznego i ram prawnych odnosi się do okresu istotnego dla sprawy i opiera się na aktach sprawy.

Pełny tekst opinii (C-454/24 P, C-529/24 P, C-536/24 P, C-537/24 P, C-585/24 P i C-705/24 P) jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ich przedstawienia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ✆ (+352) 4303 2793.

Pozostańmy w kontakcie!

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 806/2014 z dnia 15 lipca 2014 r. ustanawiające jednolite zasady i jednolitą procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1093/2010.

[2] Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2015/81 z dnia 19 grudnia 2014 r. określające jednolite warunki stosowania rozporządzenia [SRM] w odniesieniu do składek ex ante wnoszonych na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

[3] Decyzja SRB SRB/ES/2022/18 z dnia 11 kwietnia 2022 r. w sprawie obliczenia składek ex ante za 2022 r. na rzecz SRF.

[4] Decyzja SRB SRB/ES/2023/23 z dnia 2 maja 2023 r. w sprawie obliczenia składek ex ante za 2023 r. na rzecz SRF.

[5] Postanowienie Sądu z dnia 6 sierpnia 2024 r., *BAWAG PSK/SRB*, T-410/23; wyrok Sądu z dnia 10 kwietnia 2024 r., *Dexia/SRB (Składki ex ante za 2022 r.)*, T-411/22 (zob. również komunikat prasowy nr 62/24); wyrok Sądu z dnia 29 maja 2024 r., *Hypo Vorarlberg Bank/SRB (Składki ex ante za 2022 r.)*, T-395/22 (zob. również komunikat prasowy nr 88/24); wyrok Sądu z dnia 3 lipca 2024 r., *Volkskreditbank/SRB (Składki ex ante za 2022 r.)*, T-406/22.

[6] Zgodnie z art. 291 ust. 2 TFUE.

[7] Artykuły 69 i 70 rozporządzenia nr 806/2014.